

DE TOEKOMST VAN HET TALENONDERWIJS LIGT IN HANDEN VAN DE LIO'S

Op 25 maart was het weer tijd voor de Landelijke LIO-dag Moderne Vreemde Talen. Voor het tweede jaar achter elkaar werd deze dag voor alle studenten van de universitaire lerarenopleidingen Spaans, Duits, Frans en Engels in Utrecht door het Meesterschapsteam georganiseerd. De inhoud werd daarbij gevuld door de vakdidactici die workshops over zowel taalspecifieke als taaloverstijgende thema's aanboden. Zo kwamen de studenten in contact met experts uit verschillende universiteiten en met verschillende perspectieven. Wellicht nog belangrijker: de studenten ontmoetten hun eigen toekomstige collega's uit verschillende hoeken van het land.

Mvt-curriculum toen, nu – en dan?

Dit jaar werd de *keynote* verzorgd door Alessandra Corda van de Hogeschool van Amsterdam en het Expertisecentrum mvt. Volgens Corda zelf werd zij gevraagd om de studenten toe te spreken omdat zij 'een oudje' is: met andere woorden, een veteraan in en kenner van het mvt-onderwijs in Nederland. Ze liet zien hoe ons vakgebied in de loop van de afgelopen decennia zich ontwikkeld heeft. Dit is gebeurd in de zin van de benadering van het onderwijs – bijvoorbeeld in de overgang van de grammatica-vertaalmethode naar vaardigheden en communicatief taalonderwijs – maar ook in maatschappelijke ontwikkelingen zoals de stijgende status van Engels en tegelijkertijd ook groeiende aandacht voor talen die voorheen niet in het aanbod zaten, zoals Spaans, Chinees en Arabisch. Ook kregen de meest recente (politieke) bewegingen aan-

gaande de toekomst van het onderwijs voldoende aandacht.

De boeiende en informatiedichte voordracht eindigde met een samenvatting van de visie van het ontwikkelteam Engels/mvt van Curriculum.nu, en de vraag: 'En dan?' Corda schetste haar prikkelende visie op het talenonderwijs van de toekomst, waarin taal volgens de driedeling van Biesta niet alleen een rol speelt in de kwalificatie van leerlingen, maar ook in hun socialisatie en subjectivering.

Wat volgt er op vaardigheidsgericht talenonderwijs?

Curriculum.nu richt zich op een toekomst waarin talenonderwijs meer doelen heeft dan alleen het kunnen praten, lezen, luisteren en schrijven in de vreemde taal. Dit komt grotendeels overeen met de visies van de Meesterschapsteams mvt en Nederlands, die pleiten voor inhoudsrijke benaderingen van de talenvakken. Het voorstel voor mvt is dat er vier kerndoelen voor het mvt-onderwijs nodig zijn, waarbij leerlingen niet enkel *taalvaardig* worden, maar door het leren van taalspecifieke inhoud ook *taalbewust* en *cultuurbewust*. Deze doelen dragen bij aan het centrale leerdoel van veel taaldocenten: leerlingen worden *intercultureel communicatief competent*.

Opvallend in het programma van de LIO-dag was dat de inhoudelijke elementen van deze visie in een groot aantal workshops aan bod kwamen: van de rol van metaforen in ons taalgebruik (*taalbewust*) tot de vergelijking van culturen door middel van beelden van de lokale omgeving (*cultuurbewust*) tot het

benaderen van literatuur vanuit verschillende perspectieven (*taal- en cultuurbewust*). Deze inhouden werden niet los van elkaar gebracht, maar geïntegreerd. Met andere woorden: het doel om leerlingen *taalvaardig* te laten worden en het doel om ze ook kennis, vaardigheden en attitudes te helpen ontwikkelen waardoor ze ook *intercultureel communicatief competent* kunnen worden, werden met elkaar verbonden.

Daarnaast was er ook aandacht voor de manier waarop er les wordt gegeven, zoals differentiatie, actief leren en het bevorderen van autonomie en motivatie. Door in de workshops aandacht te hebben voor zowel het *wat* als het *hoe* in het talenonderwijs werden de lio's op deze studiedag een breed perspectief op hun beroep geboden.

Lio's aan zet

De toekomst van het talenonderwijs ligt in handen van de lio's van nu. Op deze studiedag raakten zij geïnspireerd door de inhoudsrijke workshops van hun opleiders en kwamen zelf ook met creatieve ideeën om hun leerlingen te inspireren voor hun vak. Ze hebben nu gezien hoe onderwijsvernieuwingen er in de praktijk uit kunnen zien en konden ervaren wat er op studiedagen als deze te halen valt. Als opleiders en collega's van deze enthousiaste groep nieuwe docenten kunnen we hopen dat de studenten ook na hun opleiding geïnspireerd en gemotiveerd blijven voor de brede mogelijkheden binnen het talenonderwijs. ■

Tessa Mearns & Marjon Tammenga-Helmantel